

Nossas societats affiliadas

Autor(en): **Gaudenz, Nicola / Degonda, Franz / Parli, R.**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Annalas da la Societad Retorumantscha**

Band (Jahr): **76 (1963)**

PDF erstellt am: **11.09.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-226445>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Nossas societats affiliadas

Società Retorumantscha

Per la prüma vouta ha la SRR salvà üna radunanza in Val Müstair. L'ocasiun det la festa commemorativa da l'indipendenza da la Val Müstair, obtgnüda l'an 1762 da l'imperatrice d'Austria Maria Theresa. A quaista festa salvada als 1. lügl 1962 as partecipettan ils commembers da la suprastanza e da la cumischiun filologica da la SRR. La *radunanza generala* da nossa Società avet lö als 2 lügl 1962 a l'hotel Schweizerhof, Sta. Maria. Pro quaist'ocasiun remarchet il president cha tanter ils fondadurs da la SRR eira eir ün rapreschant da la Val Müstair, nempe signur magiur Gross. La radunanza approvet il quint da gestiun e la bilantscha per l'an 1961.

Dürant l'an 1962 sortittan da la stampa be ils duos faschiculs 42 e 43 dal *Dicziunari Rumantsch grischun*. Causa plü lunga malattia d'ün stampadur nu füt que pussibel da laschar cumparair eir il terz faschicul, sco previs. Üna buna part da quaist ais però fingià stampada, usche — salv impedimaints imprevis — chi as po sperar cha d'ürant l'an 1963 podaran cumparair 4 faschiculs. Ils faschiculs cumpars arrivan fin pro la gruppa dals plets ci - civiltà e cl - clav. Ils duos redacters Dr. A. Schorta e Dr. A. Decurtins sco eir ils collavuradurs Dr. H. Schmid e prof. T. Nigg han prestà üna granda lavur chi merita arcugnuschentscha ed ingrazchamaint. Il medesim vala per ils commembers da la cumischiun filologica.

Manzunar volain eir la collavuraziun da nos duos redacters vi als vocabularis rumantsch-tudais-ch sursilvan e ladin edits da la Lia Rumantscha.

Las *Annalas* 1962 cumparittan in ün bel tom chi chattet üna bun' accoglientscha. Quaist tom cuntegna ün register general ed alfabetic per las Annalas 1—75, cumpilà da duonna Dr. phil. Berta Schorta-Gantenbein. Que as tratta qua d'üna stupenda lavur chi facilitescha il tscherchar d'üna o l'otra ouvra publichada aint illas Annalas, chi rapreschaintan üna bella e richa litteratura retorumantscha. Ils duos redacters Töna Schmid e Felici Maissen as dettan granda paina per preparar quaist bel nummer da nos periodic. Ün sincer ingrazchamaint meritan eir ils fidels collavuradurs vi a las Annalas.

Dr. Nicola Gaudenz

Romania

Igl organ «Nies Tschespet» ha saviu comparer sco usitau. Quella publicaziun cun sias novellas popularas de nies zun meriteivel scribent sursilvan prof. dr. Guglielm Gadola per miert ha anflau buna accoglientscha. Al redactur partent conrector dr. Gion Deplazes lessan nus admetter in cordial engraziament per sia gronda lavur en favur dil moviment romontsch. Sco successur ei sgr. scolast Alfons Vinzens, Trun, vegnius elegius.

Deplorablamein stuein nus constatar tier igl «Ischi» in enorm retard. Per quei retard astgein nus buca far responsabels il redactur. Las lavurs preparadas pigl Ischi han duvrau grondas correcturas. Cura che dr. Alfons Maissen ha surpriu provisoricamein la redacziun digl Ischi, registrava ins gia in retard d'in miez onn ella continuaziun della lavur preparatorica per quella ediziun. Dr. Alfons Maissen, Cuera, ei vegnius confirmaus redactur digl Ischi.

Tgei raschuns che impedeschon la Stampa Romontscha de prender a mauns la spediziun de quei organ, sco stau usitau tochen dacheu, ein a nus buca enconuschentas.

La «Commissiun linguistica» ha publicau la *regla dil de e da*. In' altra lavur «Il bien diever dellas *preposiziuns*» ei preparada per la spediziun.

La Romania ha susteniu las scolettas a Danis e Sedrun.

Cuors romontschs per carschi vegnan dai a Mustér e Danis.

La *secziun studentica* ha organisau la stad vargada la fiasta populara della Romania a Mustér.

Al camp studentic interromontsch a Savognin ha in triep de students romanians fatg part. La Romania ha susteniu quella sentupada interromontscha cun la summa de 600.— francs.

Cun grond ardiment e direzia lavura la *secziun studentica* vid il bein reussir della *exposiziun ambulonta*.

Per la Romania: *Degonda Franz*

Uniun dals Grischs

Sül champ linguistic e cultural da nos intschess ladin esa gnü lavurà i'l cuors da l'an diligiaintamaing.

Ils *cuors da rumantsch* pels creschüts chattan in noss cumüns vieplü interess. I'ns fa plaschair cha'l giavüsch da personas d'otra lingua da s'assimilar in nossa val va adüna s'augmentand. Ün cumplimaint special vuessan nus drizzar a tuot quels magisters chi han stuvü manar tras il cuors sainza ün mez d'instrucziun in man dals

scolars. Els d'eiran sforzats da preparar las lecziuns sün fögls, ils quals gnivan davoman distribuits als partecipants.

Nossas Scoulinas rumantschas giodan stima ed interess pro las autoritats cumünalas e pro'ls genituors dals scolars e prosperechan cha que ais ün plaschair. Quaist an scuors s'han drividas las portas d'üna nouva scoulina in nos intschess pericletà, a *Champfèr*. Quaista scoulina chi'd ais statta frequentada quaista stà da 17 infants ha amo da cumbatter cun greivs problems finanziaals.

Noss periodics: il *Fögl Ladin* chi cun sia instancabla redactura, ans orientescha duos jadas l'eivna sur da que chi passa in nossas vals ed eir utrò, merita da gnir sustgnü plü intensivamaing da nossa populaziun, e que tras l'abunamaint e tras collavuraziun. La cumischiun dal *Fögl Ladin* ha prastà buna lavur, ma'ls problems sun tant spinus, cha nus stuvain ans pazchantar amo ün mumaint per savair in che fuorma e cuntgnü cha nossa gazetta rumantscha as preschantarà in avegnir.

Sar rav. *Gion Gaudenz* ais instancabel sco culuoster dal *Sain Pitschen*, i dà eir pro'ls culuosters excepziuns, uschè cha per intant nun avain nus dad ir in rouda a trar la sua sco cha que ais il cas in oters cumüns.

Al premurus redacter da *l'Aviöl*, signur magister *Gion Andeer*, chi ha allegrà noss scolarets cun sia bella ed instructiva gazetina vulesan nus exprimer nos sincer ingrazchamaint. Sco nouv redacter da *l'Aviöl* es gnü elet sar magister *Nicolo Vital*.

Nus eschan grats eir a duonna *Chatrina Bott-Filli* pel bel «Dun da Nadal» ch'ella ans ha sport l'an passà. Ün cumplimaint eir a l'artist sar *Jon Curo Tramèr* per sias stupendas illustraziuns.

Cha'l *Chalender ladin* plascha a nossa glieud e vain let cun grand interessas poja cumprovar facilmaing tras il fat cha l'Uniun dals Grischs ha vendü l'an passà damaniv 3 000 exemplars.

Nus savain d'appredschar la buna e perseveranta lavur dals duos redactors, sar inspectur *Töna Schmid* e sar rav. *Duri Gaudenz* sco eir quella da lur collavurators.

La *litteratura ladina* ais gnüda inrichida quaist an tras varsaquantas ouvras grandas e pitschnas.

Cun grand interess avain nus let il roman «*La müdada*» da *Cla Biert*, ün'ouvra richischma, ch'is po leger e tuornar a leger, i's vezza e's sainta adüna darcheu qualchosa nouv. L'autur pittüra tuot las chosas cun culuors uschè frais-chas chi fan güvlar il cour.

In occasiun da la festa da *200 ans libertà Val Müstair* ans ha *Tista Murk* regalà ün impreschiunand gö festal in 5 acts. «*La Prova*», uschè as nomna quaist gö ais gnüda rapreschantada set jadas i'l

cuors da la stà. Al gö d'eiran partecipats ca. 200 actuors da tuot ils cumüns da la Val.

Illa broschüra festala dals «200 ans libertà Val Müstair» chattain nus duos stupendas lavurs: «*La vendita e la recumpra da la Val Müstair*», scritta da signur prof. dr. Anton Largiadèr, Sta. Maria-Turich, ed «*Il binderal*» ün sguard istoric da prof. dr. Padruot Nolfi, Tschierv-Turich.

«*Il bal da la schocca cotschna*» as nomna il nouv teater da sar mag. Jon Semadeni, i's tratta d'ün gö folcloristic, chi gnarà preschantà quaist prossem inviern.

In algardanza dal 400avel anniversari dals Psalms da Duri Champell ha l'Uniun dals Grischs publichà üna lavur da rav. H. Blanke, Tschlin, sur dal refuormatur ed istoriograf retic.

Il poet Artur Caflisch ha publichà la biografia dal prof. dr. Anton Vellemann, al qual l'Engiadina ingrazcha il renaschimaint da sia lingua.

Sün giavüsch da differentes magisters ha la suprastanza laschè restampar il quadern da skizzas anatomicas e la nomenclatura ladina d'anatomia, «*Nos corp*», missa in rumantsch da signur dr. Men Gaudenz.

Sar Notaporta Gaudenz e'l sar magister Lüzi Stupan han elavurà insembel il 10avel faschicul dal «*S-chet rumantsch*», intitulà: «*Üsaglias, maschinas e lavuors da falegnam*». Quaist quadernin gnarà impalmà a mincha giarsun-falegnam. Sperain ch'els fetschan alura eir adöver da quaists buns terms.

Eu nu vuless interlaschar da trar adimaint ad ün per *fats allegraivels* da nossa famiglia rumantscha.

Quaista stà in gün ha gnü lö a Segl-Baselgia l'avertüra da la «*Biblioteca engiadinaisa*». Giunfra Louise Silverberg, la fundatura, ans renda attent, cha quaista biblioteca chi cuntogna fingià üna quantitè dad ouvras rumantschas, saja a disposiziun al public, impustüt a la populaziun dà l'Engiadina.

La cumischiun «*Pro Samedan*» ha organisà quaista stà üna fich interessanta exposiziun in chasa Planta: «*Samedan da plü bod*».

Pervia da la granda frequenza ha il «*cuors da sots engiadinais*» stuvü gnir manà tras duos jadas illa Chasa Fliana. Ils partecipants d'eiran suotifats e spereschan cha que nu saja stat l'ultim cuors da quaist gener cha l'Uniun dals Grischs haja organisà.

*Ils cuors da la Scoula da paur*s sun stats frequentas eir quaist inviern d'üna tschientinna dad hommens e duonnas ill'età da 17—58 ans. Bap e figl tschantaivan aint il istess banc da scoula illa sala da la Chasa Fliana. Ils cuors han dürà 12 eivnas, il marcurdi e la gövgia, instrui han 27 differentes magisters.

Un'acziun tradiziunala da noss'uniun merita da gnir nomnada üna jada eir in quaist rapport. In mincha cumün da l'intschess ladin exista daspö decennis üna secziun da l'UdG chi organisescha an per an, scha pussibel la prüma dumengia da december üna festa populara, l'uschè nomnada «Festa ladina» cun chant, musica, teater e referat.

A *la concorrenza da cumponimaints*, organisada da noss'uniun s'han partecipats sur 400 scolars (da la sesavala classa amunt). Il bel vi da quaist'intrapraisa resta il fat cha blers scolars cun grand schlantsch s'han miss vi da la lavur, culla brama da spordscher qualchosa da vaglia, ün stimol ed ün impuls chi tendscha sgür suroura mincha data da concorrenza.

Id ais da giavüschar cha l'intera rumantschia possa superar tuot quels chaprizis persunals, chi prospereschan il plü bain in relaziuns pitschnas, sco las nossas, e sun lura ün grand impedimaint pel progress general. Schi sü Rumantschs! Scha nus nu vulain perir, stuvain nus prestar lavur e restar da buna vögliä. Difficultats nun ans daschan stramantar.

Il president: *R. Parli*

Renania

Sco igls ons passos â la Renania ear durànt igls 1962 gieu da saocupar oravànt tut cun egn diamber da problems prinzipals.

I. PUBLICAZIUNS

a) Publicaziüns periodicas

1. Igl calender «Per mintga gi»

La 41-avla anada e puspe cumparida cun egna part sursilvana ad egna sutsilvana, mintgegna cun egn aigian redactur.

2. Igl «Dùn da Nadal»

Ear quel e sco adigna igls davos ons cumparieu an duas parts cun difarents cuntegn a difarents redactors.

b) Giasetas

Da la «Casa Paterna» e cumparida igls 1962 la 42avla anada. Igl «lungatg ufizial» e natiralmeng igl Sursilvan, mo adigna puspe vignan ear publitgious arteicals agl idiom sutsilvan.

c) Publicaziùns beletristicas

Sen que tgomp â la Renania amàn da publitgear las poesias da Curo Mani. Or da motifs oravànt tut tecnicos e'gl dantànt betga sto pusseval da dar or que cudasch ànc durànt igls 1962.

Sper quelas poeseias â la Renania gieu a disposiziùn nign material beletristic ca fuss sto adato da vagnir publitgieu.

II. ACZIUNS SPEZIALAS

1. *La fatscha da noss vitgs*

Ear an que risguard â la Renania ampruvo da purtar tiar anzatge ca nossas vischnàncas mantignan lur fatscha rumàntscha. Igl e tutigleple fetg greaf da cuntanscher ca gliud da fatschenda etc. sadazedà par egn'inscripziùn rumàntscha veda lur tgea. Adigna puspe impedeschan motifs materialistics da far egn tal pass, q. v. g. la tema c'igls easters savessan surver near betg antalir l'inscripziùn. Tutigleple e'gl gnànc cun ampurmeter egna contribuziùn ved igls custs da cuntanscher anzatge an que risguard.

Or da motif c'oravànt tut eir igls santiaris sodan tiar «la fatscha da noss vitgs» e la Renania stada prunta igl on passo da paiear anzatge per inscripziuns rumàntschas sen craps da fossa. Ela vean a far quegl ear agl avagnir.

2. *Tgira digl teater rumàntsch*

Quela vess aignameng duvieu easser egn digls duvers prinzipals ear par la Renania. Igl fatg c'an blearas da nossas vischnàncas rumàntschas fan part ozigligi adigna dapple gliud eastrà da las sozietads â par cunsequenza c'igl â num: «Nus vagn ear giueaders tudestgs a stagn betga prender tocs rumàntschs.» Agl antschià da la Renania en quelas relaziùns probaval ànc ple extremas c'otro.

La Renania satschainta la dumonda sch'egn'acziùn cuminevla da tutas uniùns vess betga dapple success ca sch'egna uniùn fa suleta sforzs an que risguard. Malaveta e la mancànza da tocs propi bùns ànc adigna grànda.

3. *Curs rumàntschs par carschieus*

Igl e fetg don c'igl e ear durànt igls 1962 betga sto pusseval d'organisar tals curs. Egn digls motifs prinzipals e bagn igl fatg c'igl e tutigleple greaf da catar igls mussaders adatos. La Renania â tuta sprànza c'igl segi ussa suvainter c'igl curs da Tusàn â gieu liac miglier an que risguard.

4. *Tgira da l'instrucziùn rumàntscha an vischnàncas rumàntschas
cun scola tudestga*

Bagn l'acziùn prinzipala e' la stada durànt igl on passo da procurar ca l'instrucziùn rumàntscha vigni garantida ear an vischnàncas digl antschias renan cun scola tudestga.

Sco nus vagn manzuno agl raport par igls 1961 veva la suprastàntza da la Renania gieu ligieu igls 13 da dezember 1961 egnà «Cumissiùn da scola». Quel'e vagnida incumbensada d'organisar l'antiera acziùn.

Igls 28 da dezember digl madem on â quela cumissiùn antschiat cun la si'lavur ad â gieu anc igl madem unviarn an 12 vischnàncas santupadas a sasidas cun cunsegls-scola a suprastàntzas da vischnànca.

Digl schaner antocan igl october 1962 an egn per surmesters c'earan vagnieus incumbensos da la «Cumissiun da scola» luvro or lecziùns sistematicas par l'instrucziùn rumàntscha an scola. Quela lavur e vagnida prastada digls signurs Gallus Pfister, Tavo, Sep Item, Speicher, Gieri Seeli, Flem a Flurin Caviezel, Glion.

Par adataziùns sutsilvanas an procuro: Angelo Tscherner, Giuvaulta a Gion Mani, Andeer.

An egn «curs spezial» en igls surmesters ca vessan da dar instrucziùn rumàntscha an vischnàncas cun scola tudestga vagnieus manos aint an quelas lecziùns. Que curs â gieu liac igls 19 a 20 d'october a Tusàn. 37 parsùnas an frequento el. Or da motif c'igls partizipànts ân musso intaress par la tgossa â la «cumissiùn da scola» savieu ristgear da manar anavànt l'acziun an que sen sco ela veva previeu:

- a) Stgafir an tut 40 lecziùns par mintga scalem
- b) Prever egn tal «Curs d'instrucziùn» mintga 3—4 ons.

Egna tal'acziùn sto natiralmeng ear vagnir finanzteada. Egn tant digls custs a savieu vagnir cuvarto cun contribuziùns extraordinarias:

- francs 1 000.—: Legat Anton Cadonau
- francs 1 000.—: Fondo da lutareia
- francs 500.—: Fundaziùn Cadonau
- francs 1 000.—: Vischnànca da Flem (per lecziùns sursilvanas)
- francs 1 000.—: Leia Rumantscha
- francs 1 000.—: da la Renania seza.

Par saver surdar schi dalunga sco me pusseval miads d'instrucziùn agls surmesters en las lecziùns vagnidas multiplitgeadas. Mintga surmester â survagnieu talas a sa suvainter ver ampruvo or elas an la si'scola drizar propostas a giavischs agli «Cumissiùn da scola».

Quelas den vagnir risguardadas schi liantsch sco pusseval cur ca las lecziùns survignan alura lur furma ple u mains definitiva.

Quànt liantsch c'egna tal'acziùn sa vagnir manada anavànt dependa ear digls miads finanziaals ca statan a disposiziùn.

Or da motif ca la «Cumissiun da scola» a la suprastàntza da la Renania en da l'ideia c'igl cantùn vegi igl duver da surprendre driza ear quels miads d'instrucziùn scogl davainta cun tuts igls oters la Leia Rumàntscha egn'instàntza agli cantùn.

La Leia Rumàntscha, noss'organisaziùn da tetg, â musso grànd intaress a bleara capiantscha par nossa tgossa ad e prunta da prastar egnà contribuziùn ca sirass la savunda part da noss'acziùn. Ear an que liac less la Renania angraztgear an tut furma agli suprastàntza da la Leia Rumàntscha par igl agid.

Ear or da motif ca quelas lecziùns savessan vagnir duvradas agls antschas digls oters idioms ân la «Cumissiun da scola» a la suprastàntza da la Renania cartieu da stger far quels pass.

Igl parsura: *Gion Mani*

Uniung Rumantscha da Surmeir

Publicaziungs: Gion Peder Thöni, Stierva/Basilea ò en'eda daple rimno igl material per igl «*Noss Sulom 1962*». An 41avla annada ò chesta pi viglia publicaziung da l'U.R.S. fatg igl viadi se tar nous, e scu adegna ò en grond domber Surmirans piglia se el ainten tgesa. Las amprenas paginas digl Noss Sulom èn deditgidas agl noss non-amblidevel promotour digl Surmiran, scolast Bonifaci Plaz. Igl sies intim amei, inspecter da scola G. D. S. igl ò deditgia en stupent necrolog. Nous lessan angal citar la construcziung finala: «Viglia la giuvantetna digl noss pievel ancleir igl lungatg da Tia veta e suondar Tè sen las sendas otas digl ideal.» Gea, igl noss amei Bonifaci Plaz è sto en grond idealist!

Igl nov redacter, scolast secundar Fausto Signorell, Alvagni, ò per l'amprem'eda redigia igl «*Calender Surmiran*», cumparia per la 12avla geda. «Atom, destrueider digl Mond?», titulescha igl redacter igl ampren artetgel. Chegl è bagn en thema actual, e tgi less pratender da sasez, dad esser agl cass da rasponder chesta dumonda soura formulada?

Nous lessan cun special plascheir pero registrar igl factum, tgi ainten chest Calender Surmiran catta igl lectour er en artetgel *sur-silvan*, scretg da prof. W. A. Liebeskind, scu er en tal an *ladin*, signia da Tista Murk. *Chegl* è a noss manager la dretga avischinaziung, tgi

consista ainten far cunaschientscha cun oters idioms e respectar tals scu igl agen. E chegl betg migler tgi leir stgalprar giu chella e l'otra atgnadad digls idioms, cartond da cotras saveir nivellar ed «avischnar» en lungatg?

La brochuretta «*Mossaveias*» è danovamaintg cumpareida tar la stampareia da Franz Durisch, Domat.

«*Pagina da Surmeir*». Co egl da remartger, tgi gl'è reussia a l'U.R.S. da gudagner en nov redacter ainten la persunga da sergent Albert Camen, Lai. El è sez scribent e so tge tg'igl lectour giaveischa. Igl nov redacter ò surpiglia la nova carica cun schlantsch e premura.

«*Dung da Nadal*». Siva tgi la Romania e l'U.R.S. òn dus onns edia comunablamaintg igl «*Son Niclo*», è chegl chest onn betg sto pussebel da far. La suprastanza da l'U.R.S. ò edia pigls sculars surmirans en agen «*Dung da Nadal*». L'ovra principala da chesta publicaziung è en «*Di da Nadal*» ord la pleva da scolast Gisep Sigron, Alvagni.

«*Tranter stgeir e cler*» sa cloma en codesch da 354 paginas edia da nossa uniung. Igl sa tracta da las ovras principalas da *Gion Peder Thöni*. En pugn plagn poesia e prosa, screiva igl autour sotve. Pignveir, en bel *pugn plagn*. Chesta publicaziung è ena gronda prestaziung e maretta rancunaschentscha. Igl codesch po neir ratratg tigl cassier da l'U.R.S. sign. M. Steir, Riom. Igl prietsch è frs. 4.80.

Meirana (secziung studentica da l'U.R.S.)

Anc mai ò igl compilader da chest rapport annual pudia far menziung da la «*Meirana*» cun tant lod scu chest onn. Igl nov president, sign. Remy Capeder, stud. merc. Casti/s. Gagl, ò detschartamaintg piglia an mangs igl timung da chesta secziung. A sia iniziativa egl d'angraztger, tgi igls students rumantschs òn chesta stad passada organisò en *camp studentic* a Savognin. Igl camp è tenor meini general reussia fitg bagn. Igl referats èn tots stos interessants e da gronda actualitad. Nous lessan clamar tiers a tots chests students rumantschs: «*Bung ansveir an Surmeir*».

Nous lessan betg sarar noss rapport sainza far menziung curtamaintg da la festa da cant a Samedan. Ord Surmeir òn 7 chors fatg part a chesta festa. Tots chels òn survagnia igl predicat «*Fitg bung*».

L'usitada radunanza generala vign per chest onn refiersa sen igl favrer 63. A Lai è igl 1962 nia do en «*Curs rumantsch II*».

Vaz/Lai, igl 5 schaner 1963

T. Cantieni, president

Uniun da Scripturs Rumantschs

Noss'uniun â 50 members, ca paian egna contribuziùn da frs. 10.—. Cugls subsidis regulars da la LR e'gl pusseval d'organisar mintg'on egna concurenztga literara ca stimulescha noss scripturs da produtgear ovras da valeta. Premis ân survagnieu: Cla Biert (La Müdada), Andri Peer (Da nossas varts), Gian Belsch (La grand'improvischiun), Ludovic Hendry (Spendra nus dal mal) ed ün dun: Ludovica Lombriser (poesias). La radunànza generala e stada a Sontga Maria cun caschùn da la premiera digl gioi festal «La Prova» da T. Murk a da la feasta «200 ons libartad Val Müstair». Igl schaner vainsa organiso a Cuira egna santupada digls scripturs a discuto librameing la situaziùn digl scriptur dad oz, la relaziùn scriptur/lectur etc. La sera â igl scriptur bernes *Erwin Heimann* tanieu egn refarat public sur digl problem da las generaziùns, a suainter vainsa discuto cun el vivameing sur da problems ardaints da la literatura.

L'USR â antschiat a tarmeter scripturs alas vischnâncas rumantschas, noua c'els ân ligieu avànt par sculars a par carschieus or da lur aitgnas ovras.

Curo Mani

Cumünanza Radio Rumantsch 1962 (CRR)

L'incumbenza principela da la CRR ais dad avair bun contact cun ils audituors dal radio in terra rumantscha. Que as tratta da savair scha las emissiuns rumantschas cuntaintan u bricha e da propuner da las augmenter e las amegldrer taunt scu pussibel.

A quai scopo avettans trattativas cun ils organs competents da la direcziun generela da la Societad Svizzra da Radio (SSR) e cun la direcziun dal studio da radio da Turich. La cumischiun da programs da la CRR as radunet quai an a Puntraschigna per sia seduta anuola. A quella pigliettan eir part il directur dal studio Turich cun sieus adgüdaunts dal program rumantsch ed eir rapreschantants dals cumiuns d'Engiadin'Ota. Las discussiuns vicendevlas, animedas e früttaivlas, rendettan preziasas indicaziuns per s-chafir buns programs.

La cumischiun dal radioscola rumantsch da la CRR organiset 6 emissiuns per scoulas rumantschas. La giazettina «Radioscola» cumparit in 2 ediziuns, s-chettas e bain illustredas, per orienter ils magisters a temp sur quaiastas emissiuns. Ils texts per quaiastas emissiuns gnaron protramis in avegnir gratuitamaing a las scoulas.

La radunanza generela da la CRR avet lö als 2 gün a Cuira. Las reelecziuns dals organs da la CRR per ün nouv trienni nun dettan

grands müdamaints. Per il cussagl agradittan ils signuors rav. M. Cavegn, Vuorz, e dr. C. Regi, Thalwil, per sig. vegl cussgler dals stedis dr. G. Vieli barmör e sig. dr. G. Tramèr, Zernez, demischunand. Illa cumischiun da programs rimplazet sig. mag. L. Morell, Samedan, sig. dr. R. Ganzoni, jun., Schlarigna, chi avaiva demischiuno. Scu nouv substitut in quella agradit sig. N. Bischoff, silvicultur, Ramosch.

A la radunanza generela gnit scumpartieu il premi radio da la CRR per 1962. Ella onuret duos cors rumauntschs chi haun merits per il chaunt romontsch, nempe il Cor viril Ligia Grischa, Glion ed il Cor viril da Trun.

Il pü da fer a la suprastanza da la CRR dettan ils problems da la reorganisaziun da la Societed Svizra da Radio (SSR). Quaista reorganisaziun as tira a la lungia daspö passa 2 ans, ma uossa as muossa bainbod la conclusiun finela, tratta dal Cussagl Federel. La suprastanza da la CRR inoltret in 2 instanzas sieu parair invers las proposiziuns finelas da la SSR. Illa radunanza generela da la SSR dals 6 schner 1963 a Berna declaret il parsura da la CRR in nom da la suprastanza sieu acconsentimaint al piano da reorganisaziun. Da las 9 societeds commembras da la SSR vuschettan 7 par e 2 cunter quaist ultim. El cuntegna l'impromischiun, ch'als drets da la CRR scu rapreschantanta da la quarta lingua vegnan resguardos eir zieva la reorganisaziun.

Chr Badraun

Nouvas allegraivlas

La *Banca chantunala grischuna* ha edi ils nouvs cudaschets da spargn per pajamaints sün schec postal eir in lingua rumantscha.

Sco 77avel tom illa seria «Romanica Helvetica» es cumparü la dissertaziun da *Dr. Iso Baumer, Berna*, chi ha trattà suot il titul «Rätoromanische Krankheitsnamen» ün sectur fich interessant da nossa lingua.

In occasiun dal sessantavel anniversari da noss pitur *Aluis Carigiet* ha gnü lö üna exposiziun da sia ouvra artistica illa Chasa d'art a Cuaira.

In occasiun da la festa chantunala da chant a Samedan ais il meritaivel cumponist e dirigent rumantsch *Tumasch Dolf, Ziràn*, gnü nomnà commember d'onur da l'uniun Chantunala da chant.

La *Fundaziun Schiller* ha accordà ün premi da milli francs a Cla Biert, Cuaira, per seis roman «La müdada» ed a Ludovic Hendry, Schafusa, per sia prosa.